

podle něhož účelem rozsudku jest, aby s konečnou platností rozhodl o nároku neb právním poměru mezi žalobcem a žalovaným, t. j. upravil jejich vzájemný, soukromoprávní poměr.

Cís. nař. č. 279/1915 ř. z., o soudních poplatcích, které samo pojem procesní strany rovněž nedefinuje, přejímá tento pojem z předpisu procesních, na nichž buduje.

Proto nelze opatrovníka, zřízeného k obhájení manželského původu dítěte pokládat za pravou procesní stranu ani s hlediska cit. nařízení.

Opatrovníka nelze pak považovati ani za procesního zástupce nezletilých dětí proto, že jmenované děti nebyly vůbec účastníky sporného řízení, neboť proti nim žaloba nebyla podána; podá-li pak dle ustanovení § 159 obč. z. dítě žalobu o oduznání

manželského původu, jest jmenovaný opatrovník k obhájení manželského původu procesním odpůrcem dítěte. Nestihá tedy opatrovníka ani ručební povinnost podle § 9 cís. nař. č. 279/1915 ř. z.

Uvedeným výkladem se odstraňuje nejistota v posuzování postavení zástupců ustanovených z moci úřední s hlediska poplatkového. Pak lze také jasněji rozuměti ustanovení odst. 4, § 11 cís. nař. č. 279/1915 ř. z. [zejména srovnáme-li s ním výše uvedené znění zrušeného ust. písm. d) saz. pol. 50/44 popl. zák.]. Není-li opatrovník povinen platiti poplatek ani za poplatek neručí, vede se záznam poplatků jen proti osobě zastoupené anebo proti jejímu odpůrci, či osobě třetí, jsou-li povinny hraditi poplatky nebo náklady opatrovníka. BOURA.

Literatura.

Utermöhle-Schmerling-Bing: **Zajištění židovského majetku.**

Nákladem Ústředního svazu bankovních živností v Praze vyšel německy pod názvem »Sicherstellung des jüdischen Vermögens« a nákladem Ústavu lidového peněžnictví a Ústředního svazu bankovních živností v Praze česky pod názvem »Zajištění židovského majetku« komentář vyhlášky ministerstva financí z 23. ledna 1940 čís. 25.761/39-VI, k třetímu a pátému prováděcímu výnosu k nařízení říšského protektora o židovském majetku z 21. června 1939 a k vyhlášce ministerstva financí (revisního odboru) z 8. března 1940 čj. 9221/40-VI. Komentář napsali referenti pověřeni prováděním zajištění židovského majetku u revisního odboru ministerstva financí především proto, aby veřejnost byla autenticky informována o dosahu jednotlivých ustanovení, a proto, aby byl dán praktický návod, jak jest podle příslušných předpisů postupovati, neboť četné konkrétní dotazy stěžovaly značně práci úřadů. Komentář vyšel již se dvěma dodatky a všechny tři brožurky dohromady tvoří dnes vlastně celek podávající úplný obraz právního stavu.

Potřeby praxe ukázaly se již snad po všech stránkách a proto jest podle názoru autorů komentáře na náš dotaz projeveného míti za to, že s dalšími normami a výklady zatím netřeba počítati.

Vedle Juráškova komentáře jest to tedy nezbytná příručka podávající spolehlivě výklad rázu zcela oficiosního. Látka jest probírána nesystematicky, neboť byla uspořádávána chronologicky tak, jak jednotlivé prováděcí normy byly vydávány, takže komentář podává i dokumentárně obraz vývoje celé úpravy.

Z praktických návodů, jichž jest komentář pln, uvádíme na příklad:

přepisování nearijských vkladních knížek a vyznačování vlastníka na nich;

volné výběry z vázaných účtů;

vázaný účet nájemného a pachtovného a výnos ministerstva financí z 3. dubna 1940 č. j. 13.815/40-VI o přípustnosti, platiti v s e c h n y prokazatelné splatné správní a udržovací náklady nemovitosti z nájemného bez povolení před složením nájemného na vázaný účet;

úvěry povolené židům (musí býti likvidovány do 30. června 1940);

zřizování »podnikových účtů« volně disponovatelných u podnikatelů arij-

ců, kteří žijí v manželství s nearijcem a jejichž volná dispozice soukromým majetkem jest tedy zásadně omezena podle vyhlášky ministerstva financí z 8. března 1940 (tato otázka jest nesmírně důležitá proto, poněvadž z vyhlášky samé ulehčení povolované ministerstvem financí patrno není. Ministerstvo financí povoluje zřízení zvláštního podnikového účtu nejen protokolovaným firmám, nýbrž všem živnostníkům, lékařům, advokátům, atd. Na straně 7 a 8 druhého dodatku jest otištěn vzorec příslušné žádosti);

přijetí společníka do podniku, jehož jediný vlastník žije v manželství s nearijcem (podle odstavce 2 vyhlášky z 8. března 1940 jest podroben omezení podnik, který má jediného majitele, jenž žije v manželství s nearijcem. Tomuto omezení není podroben podnik, který má více majitelů, i když některý z nich žije v manželství s nearijcem. Přijme-li tedy jediný vlastník podniku, žijící v manželství nearijském, společníka, vymyká se tím z účinnosti vyhlášky z 8. března 1940. Aby taková změna byla kontrolovatelná, vyžaduje se v praxi vždy schvalování, které jest v II. dodatku komentáře probráno podrobně na straně 8 a 9).

Pro praxi také jest důležitá tato zmínka komentáře, otištěná na straně 28:

»Opožděné vyřízení žádosti je mnohdy

zaviněno tím, že žádost byla podána na nesprávnou adresu. Proto nutno si zapamatovati:

1. Žádost o povolení nakládati cennými papíry a zvláště k jejich prodeji dlužno zaslati: Der Reichsprotektor für Böhmen und Mähren, Gruppe II 1/3 F, Finanzministerium, Prag III., Dražického nám. 7 n.

2. Žádost o povolení prodeje drahých kovů a šperků, jakož i k výběru těchto předmětů z úschovy k uvedenému účelu: »HADEGA«, Praha II., Hybernská 32.

3. Žádost o osvobození z povinné úschovy podle pátého prováděcího výnosu: Der Reichsprotektor für Böhmen und Mähren, Gruppe II 1/3 F, Finanzministerium, Prag III., Dražického nám. 7 n.

4. Žádost o povolení zříditi novou bezpečnostní schránku a úschovu, jakož i k výběru z nich, nejsou-li dány jinak předpoklady pátého a třetího prováděcího výnosu říšského protektora k nařízení o židovském majetku: Ministerstvo financí (revisní odbor), Praha III., Josefská 4.

5. Žádost o povolení výplaty vyšších částek než K 1.500.— týdně, případně žádost o uvolnění vázaných účtů: Ministerstvo financí (revisní odbor), Praha III., Josefská 4. (Okresní finanční ředitelství v Brně.)

Komentář obsahuje též celou řadu vzorců. Pužman.

Po časopisech.

Filmové zpracování literárních děl s hlediska autorského práva.

Právo přizpůsobuje se obyčejně dosti pozdě vývoji hospodářství i techniky. Jelikož tak zvané »mezery v právu« jest nutno vždy překlenouti výkladem a aplikací norem, jež v té které době jsou v platnosti, jeví se při rychlém vývoji techniky mnohdy zajímavé problémy, dokud jejich spornost není odstraněna dodatečnou kodifikací. V takových případech pak se nejlépe ukazuje, jakou důležitost má činnost advokáta na vývoji budoucích norem.

V době, kdy vznikal zvukový film, nebylo norem, které by přímo na možnost zvukofilmového zpracování duševního díla pamatovaly. Většinou

se ve filmové praxi zastával názor, že poskytnutí filmového práva autorem díla v době, kdy ještě zvukový film znám nebyl, neopravňuje ke zvukofilmovému zpracování a zvukofilmová práva zůstala zachována původci, jenž jimi může volně disponovati, neboť se objevila teprve dodatečně, jako nová možnost zpracování a tedy využití díla.

Pokud jest nám známo, projednávaly se u našich soudů otázky s tímto vývojem spojené jen u jednoho německého filmu a u filmu Páter Vojtěch. V prvním případě došlo k soudnímu smíru, v druhém případě (P. V.) rozhodl Nejvyšší soud, že smlouva, kterou majitel původského práva postoupil »výhradní filmovací právo pro celý svět a pro dobu ne-